

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban,
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A bácsmezei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és esütőrtökön.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt.
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Politikai beosztásunk.

Az államtest minden részletét egyforma hatállyal átható, jó közigazgatás alapfeltétele a czélszerű politikai beosztás, melynek nálunk éppen ellenkezőjét találjuk.

A régi megyei rendszerből fejlődve, csaknem teljes eredetiségében megvan történelmi beosztásunk, melyen az idő nem sokat változtatott, és a legutóbbi Tisza-acea alatt létesített változások nem előnyére, de hátrányára váltak a politikai beosztásnak.

Hogy a modern igényeknek megfelelő legyen, egy bizonyos terjedelmű, népességű megyét kell, mint ideált a központban fekvő székhellyel, gondolnunk, — és ahhoz mester idővel megyénket kiigazítani, vagy legalább a nagyobb anomáliákat meg kell szüntetnünk.

Eltételezve, hogy az államosítás keresztülvitele a kormányprogram egyik főpontja, lehetetlen ezen kiigazítást már azon okból is elodáznunk, mivel az ezredévben egy valóban modern államnak képét kívánjuk feltüntetni, mely mostani politikai beosztásunk mellett merő lehetetlenség.

Pestmegye kiterjedése csaknem a szász királyság kiterjedésének megfelelő, Bácsmegeye is a török pusztítások folytán két megyéből egy nagy megyévé lett, ott van még Zalamegye, — Nyitra s más megyék, melyek egyrészt nagyságuk, más részről földrajzi fekvésüknél is, több megyének destinál; ellenben vannak oly kis megyék, melyek kiterjedésük és fekvésük folytán a szomszéd megyékhez csatolandók, mint Ugocsa, Győr, Komárom s mások.

Ne gondolja senki, hogy kiterjedésre olyan szörny megyében, mint Pest és Bácsmegeye a kiterjedés félszedségét a járások növelésével lehet ellensúlyozni, — még a legkifejlettebb vasuti közlekedés mellett sem, miután a központ csak egy lévén a hatóság fejeinek erkölcsi behatása nagy megyékben messze a központtól min-

dig esökken, — és a távolság az ügyes-bajos közönség érdekeinek igen ellenére van. — Az egyes megyék határszélei is oly rendezetlenek, hogy azok kiigazítása sok esetben halaszthatatlan. Ismerek egy községet, Onga községet Abaujmegeyében, mely Miskolc város kapui előtt fekszik, és központja Kassa. — itt hivatalból, és az illetők felszólalásának bevárása nélkül, kellene intézkedni.

Meg kellene továbbá azon valóban a chinai nevre emlékeztető, hosszú elnevezéseket némely megyéknél szüntetni, melyeket a Tisza-acea, a történelmi kegyeletnek kiméletéből, behozott, — és az összetett megyéknél egy nevet kene megtartani; és pedig mindig a nagyobb részét a függelék, kell elejteni.

Miért nem tehetne szert, Bács — s. a. t. megye, melyek rövidség okáért a gyakorlati életben úgy is csak egy néven nevezetnek.

Már 100 év előtt reformálta Franciaország a politikai beosztását, midőn régi tartományok szerinti adminisztrációt megszüntette, és departementsokra felosztá, — ez a reform radikális, lehet mondani mértani volt, körzovel, — ilyent nem kívánunk, — (pedig ilyen elég van, csak a nagyobb anomáliák szüntetendők meg, — melyek oly zavarólag hatnak a kormányzás gépezetére.

Majosi.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1896. évi július hó 30-án délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart: 1. Polgármesteri jelentés a közügyek állapotáról. 2. Belügyminiszteri intézkedés a mezőrendőri teendők ellátása tárgyában hozott határozat jóváhagyásáról. 3. Belügyminiszteri intézkedés a bandediális költségek iránt hozott határozat jóváhagyása tárgyában. 4. Vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedése a latin és görög szertartású katolikus lelkészek javadalmazását megállapító felülvizsgáló bizottság megalakítása tárgyában. 5. Vallás- és közoktatásügyi miniszter intézkedése a zombori kereskedő-íjak 800 koronás alapítványáról szóló

alapító-levél jóváhagyása tárgyában. 6. Földmívelésügyi miniszter rendelete a mezőgazdasági bizottság szervezése iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. 7. A kereskedelemügyi miniszter intézkedése a város határán Bács-Bodrogh vármegye által kiépített műutak fenntartásához való hozzájárulás tárgyában hozott határozat jóváhagyása. 8. Torda-Aranyos vármegye átirata a földadó leszállítása iránti föllátának pártolása tárgyában. 9. Pozsony vármegye átirata az 1877. évi XX. t. c. 291. §-ának módosítása iránt föllírat pártolása tárgyában. 10. A városi I-ső aljegyzői állásnak betöltése. 12. A házipénztár és a város kezelése alatt lévő alapoknak 1895. évről szóló zárszámadásai. 13. A kövezési alap 1893. évi számadása. 14. A szepitészeti alap 1893. évi számadása. 15. A Falcione Gyula-alap 1893. évi számadása. 16. A Gyalokay Rozália-alap 1893. évi számadása. 17. A városi házi pénztár 1894. évi számadása. 18. A villamos közvilágítás tárgyában kiküldött bizottság betérjeszti a Városi Károly vállalkozóval kötendő szerződést. 19. A városi díszkertben építendő kioszk tervének és költségvetésének jóváhagyása. 20. Gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a város felsőkereskedelmi iskolai szabályrendeletének módosítása tárgyában. 21. Bikár Toma és neje kérvénye a birtokukat érintő városi rétföld megvásárlása iránt. 22. A városi földeknek 1897. évben leendő bérbeadási tervezete. 23. A városház épületében levő 11. sz. bolt-helyiségnek 6 évre történt bérbeadásáról felvett jegyzőkönyv. 25. A városi tanács előterjesztése a kalap-utca második harmadrésének kikövezése tárgyában. 26. Polgármester betérjeszti a bandediális költségek kiutalványozott 2000 frtról szóló számadást és 318 frt 22 kr készpénz maradványt. 27. Spitzer Márk ajánlata borszáritó telep felállítás iránt. 28. A jogügyi bizottság javaslata Papházy Dóme alpnak Tuezakovits férj. Csicsovacscky Vászóné elleni 42 frtos követelés leiratása tárgyában. 29. Tiszti főorvos előterjesztése a városi kórháznak közközház szervezése tárgyában. 30. A szinügyi bizottság javaslata a Kunhegyi Miklós szinigazgatóval kötendő szerződés tárgyában. 31. A szinügyi bizottság javaslata a városi színházban az ugynevezett páholy bérleti előjogok rendezése tárgyában. 32. A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a Spitzer Bernát cégnek a kövezetvám szedése után járó jutaléknak felmérése tárgyában. 33. A nyugdíjkezelő bizottság javaslata Orehoja Sándor volt városi rendőrhadnagy özvegyének folyósítandó nyugdíj és temetkezési járuléka tárgyában. 34. A városi tanács jelentése

az 1896/7. évre tanköteles gyermekek összeratása tárgyában. 35. Nagy Bálint volt városi rendőr kérvénye a vármegye szolgáltatában töltött idejének beszámítása iránt. 36. A nyugdíjkezelő bizottság javaslata Zvekán Ágoston rendőr nyugdíja tárgyában. 37. Ugyanannak javaslata Lallossevis szül. Pap-házy Mária részére Lallossevis István volt városi I-ső aljegyző utáni temetkezési járulék utalványozása tárgyában. 38. Gergurov Milán városi főmérnök kérvénye hat neti szabadságidő engedélyezése iránt. 40. Turszky Jenő városi tanácsnok kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt. 41. Radoszavlyevs Tivadár pénztári tiszt kérvénye hat heti szabadságidő engedélyezése iránt. 42. Konyovits Pál adótitst és Aradszky György iktató fizetési előleg iránti kérvénye. 43. Türr Antal kérvénye a város kötelékébe leendő felvétel iránt. 44. Novakovits Izidor felsőkereskedelmi iskolai tanár bemutatja tanári képesítő oklevelét. 45. Dr. Kabos Márton orvos kérvénye orvosi oklevelének meghirdetése iránt. 46. Időközben beérkező tárgyak.

A villamos világítás.

Végre valahára eljutottunk odáig is, hogy a város villamos világítása nem pusztá szóbeszéd, nem közönséges terv. A villamos világítás immár nemcsak írásba van iktatva, hanem a város és a vállalkozó között a szerződés is megvan köté. Miután a villamos világítás oly régi és oly általános óhajnak lesz a teljesülése, közérdekű dolgot vélünk teljesíteni, midőn a szerződést alább egész terjedelmében közreadjuk.

A szerződés szó szerinti szövege a következő.

Szerződés,

mely egyrésztől Zombor szab. kir. város közönsége, másrésztől Városy Károly újbárszói lakos, mint vállalkozó között a villamos világításnak Zombor szab. kir. város

területén leendő behozatala iránt következőkép kötöttet:

1. §.

A szerződés tárgyai.

Zombor szab. kir. város közönsége vállalkozónak 36 évre kizárólagos, ennek lejártá után pedig további 14 évre kizárólagosság nélkül, jogot ad arra, hogy a város utait, utcáit, nyilvános tereit a város mindenkor határára belül, villamos vezetésre szolgáló kábelek vagy sodronyok lerakására, illetve vezetésére, az 1888. évi XXXI. t. c. netalán később életbe lépő más törvény, vagy törvényerejű rendelet korlátai közt felhasználja, azon kijelentéssel, hogy a kábelek vagy sodronyok lerakása, illetve vezetése körül vállalkozó az 1888. évi XXXI. t. c. 14. §-ában foglalt rendelkezéseket szigorúan megtartani köteles.

Ezenkívül nevezett cégnek arra nézve is kizárólagos jogot ad a város közönsége, hogy a szerződés tartama alatt Zombor szab. kir. város területén belül villamos áramot világítási vagy egyéb célokra magánosoknak, vagy közintézeteknek eladhasson, illetve iparszerűleg szolgáltatasson.

A szerződés első 36 éve után a város közönsége bárki másnak is engedélyt adhat arra, hogy a világítás és erőátvitel céljából a város terein és utcáin át villam-áram-vezetékét rakhasson le.

Ha azonban az új vállalkozó a jelen szerződésnél kedvezőbb feltételek mellett nyerne engedélyt, ezen kedvezőbb feltételeket a jelen vállalkozó vagy jogutódai is igénybe vehetik, de csak úgy, ha ők is teljesítik azokat a feltételeket, melyek fejeben a későbbi vállalkozó az előnyöket vagy kedvezményeket elnyerné.

Világosan kijelentetik azonban, hogy magánosoknak a szerződés egész tartama alatt, úgy mint jelenleg, szabadságukban állandó nemcsak világító olajat, hanem bármely más világító eszközt, tehát villamos áramot is saját használatukra gyártani, a mennyiben annak vezetése a társulatnak átengedett köztterek, utak és utcák területének vezetékek lerakása vagy felhasználása számára való igénybevétele nélkül lehetséges. Magától értetik, hogy saját területükön belül saját céljukra bármintemű világítási eszköz vezetékek igénybevételével is alkalmazhatnak, a városi nyilvános utakon, utcákon és tereken át is vezethetik; azonban ezen bármily világítási vagy erőátviteli célra elő-

állított áram nem értékesíthető, másnak pénzért nem adható.

Vállalkozó az áramfejlesztést gőzüzemre köteles berendezni.

A vállalkozónak azonban nemcsak kizárólagos joga van, hanem kötelessége is Zombor szab. kir. város utait, utcáit és tereit e szerződés tartama alatt villamos világítással ellátni és minden magán- vagy középület villamos világítására, vagy ipari célokra, e szerződés értelmében villamos áramot kívánatra készséggel szolgáltatni, ha azon utakon, utcákon s tereken, hol az ily épületek vannak, a villamos áram vezetésére szolgáló fővezetékek már léteznek, vagy ezek elkesztése a jelen szerződés értelmében igényelhető; a vállalkozó az 1894-ik évi 59381/III. a. a magy. kir. belügyminiszter körrendeletének megfelelően a hazai gyártmányoknak a külföldiekkel szemben méltányos előnyt biztosít.

Netalán félreértések kiküldése céljából kijelentetik, hogy a városnak nem villam-áramot világítandó utcáin, utain vagy terein a közbiztonság kezelése vagy berendezése iránti jogot a város magának sértetlenül fentartja.

2. §.

A vezetékek.

A vállalkozó köteles a villamos vezetékeket a város egész területén vagy mint földalatti kábeleket, vagy mint földfeletti csupasz sodronyokat elhelyezni. Egyes rövidebb vonalokon azonban, hol a kereskedelemügyi miniszter által elrendeltetik, tartozik vállalkozó a földalatti vezetékeket alkalmazni, illetve, kábeleket lerakni. A vezetékek a házakra vagy házfalakra való alkalmazása csakis a tulajdonos beleegyezésével történhetik, azonban a szükséges elővigyázati szabályoknak szemmel tartása mellett. E tekintetben általában az 1888. évi XXX. t. c. rendelkezései leszenk érvényben. Tartozik vállalkozó kellő elszigeteltséggel gondoskodni, illetve az ismeretes, legzélszerűbb és legmegbízhatóbb izolatorokat alkalmazni.

Vállalkozó tartozik a szükséges munkálatokra vonatkozó részletes terveket Zombor szab. kir. város tanácsának előlegesen bemutatni; a munkálatokat, esetleg a városi hatóság felügyelete alatt foganatosítani, a netalán okozott károkat megtéríteni, illetőleg az előbbi állapotot saját költségén helyreállítani; valamint teljes felelősséggel tartozik vállalkozó a munkák teljesítésénél munkásai által okozott károkat.

TÁRGYA.

Első szerelmem.

(A „Z. és V.” eredeti lárcsájja.)

Írta: Hunyor.

Akkortájt ép tizenhat mosolygó tavasz számláltam és két ideálért rajongtam a dühöngőség.

Nevezetesen: I Napoleonért és — a házmesterek Szuzijáért.

Oh, isteni Szuzzi!!

Érted képes lettem volna nemcsak a Mont—Blancot könyv nélkül megmászni és annak leghegyesebb csúcsán Wagner Rikárd örökség dalát, a „Jesszás ná”-t a végkimerülésig elkornyikálni, sőt radásul még három tányér sárgarépa csuszpájt, auflágit és egyetlen szemhunyorítást nélkül bevágni, — hanem vad-örömmel testáltam volna rád (ha ugyan meg nem jártad volna velem) tehermentes mennybéli üdvösségemet, összes mellék éde-neivel együtt!

(Már ennél magasabban nem licitálunk.)

Igen, — Szuzinak hívták e 24 életévet betöltött földi angyalt, kinek bölcsője ama honban, ringott, hol a krumpli virul és a fa-

kanalak faragásában a deli Janók, fakó arca pirul.

Kedves papája: Zaplutyek Nepomuk János uram, a házmesteri tisztséget viselő ama négyemeletes házban, melynek harmadik emeletén (házi orvosunk javaslatára, tehát egészségi szempontból) mi laktunk.

Ő volt a ház belügyminisztere és rendőrfőnöke.

Büszke is volt kulcsos hivatalára, nemkülönben tót származására annyival is inkább, miután állítólag Zaplutyek uramnak egyik ősi véroka volt az, aki a honfoglalás idejében kiváló ellentállási képességének elismerésül, Árpád apánk által, a legelső fűzfára felhúztatván, a mind szűkebbre szoruló hurok behatása alatt, ama mély bölcseségű és alaposan okadatolt szavakat ejtő ki végsőhajtáig, hogy

— „Csekkkaj maló, — nem kapom luftot!” —

A történelem érclapjain, — mint utána jártam — csakis térszűke miatt nem lőnek ezen nagyjelentőségű és sokatmondó szavak megörökítve.

Zaplutyek Szuzi kisasszony iránti szerelmemnek kiinduló pontja, egy darab lekváros — kenyér volt.

Az uborka-szezon verőfényes délutánján,

a harmadik emeleti folyosón járkálva, ép egy hatalmas karéj lekváros-kenyér begyömöszölésével valék elfoglalva, amidőn a bájos Szuzika, felszólt hozzám a magasból, hogy: izlik-e?

(Már a hangja is bőditőlag hatott rám!)

Én a legudvariasabban egy szeletet levágván kenyereimből, készültem azt lábaimhoz vetni. — Ő a kötenyével igyekezett felfogni a leszállítmányt, de sikertelenül, mert az ép a kötenyével mellett a földre pottyant. — S a hogy mindnyájan tudjuk, miszerint a végzet könyvében megvagyon írva, hogy a vajas, tejfölös, túrós, mézes és lekváros kenyérszeletek matematikai következetességgel, rendesen, mindég a beketet felükkel szoktak a földre pottyanni, aként pottyant le az én lekváros-kenyerem is a harmadik emeletről.

Szuzi, azonban merő gyöngédségből (s alkalmasint irántam már régebben érzett és sóhajokkal táplált hön-lángoló szerelemből) a kenyeret megtisztogatva s azt előbb szívéhez szorítva, — bájos gyomrába temet.

Boldogságomban majd lelédültem az udvarra.

Ő a tied! Ő szeret téged! ezt sugá

3. §.

Az utcai közvilágítás terjedelme és a biztosítási tartalom.

Az utcai közvilágítás 200—5000 darab, 16 hitelesített német paraffin gyertyafényű izzólámpával fog eszközöltetni. E célra vállalkozó megfelelő új oszlopokon, esetleg a házak falain megfelelő lámpásokat fog felállítani. A lámpaoszlopokat, fali tartókat, lámpásokat és az utcai közvilágításra szolgáló többi tárgyakat, ideértve a vezetékeket, vállalkozó saját költségén köteles beszerezni, felállítani és a szerződés egész tartama alatt folytonosan jó karban tartani, szükséghez képest kiegészíteni, pótolni vagy kicserélni. Zombor szab. kir. város az utcai közvilágítás számára felállítandó lámpákra évenként átlag legalább 2375, szóval kétezerháromszathetvenöt órára terjedő átlagos égési tartamot biztosít. Azonkívül alkalmazandó 2 drb ivlámpa és pedig egyenként 1200 gyertyafényű, mely ivlámpáknál a város évenként és lámpánként átlag 1715 égetési órát biztosít.

Ezen világítás szolgáltatásáért, illetőleg a jelen fejezet értelmében biztosított fogyasztásért fizet a város minden 16 gyertyafényű lámpa után évenként 17/10 fillért és az 1200 gyertyafényű ivlámpa után pedig lámpaóránként 24 fillért, évenként 1715 óra után 400 koronát.

A hálózatban normális üzemesfeszültségnek a secundár áramkörben 100 azaz egyszáz watt állapítatik meg; s az üzemesfeszültség ingadozása felfelé mint fölfelé 5%-nál több nem lehet.

4. §.

Lámpák felállítási helye.

A lámpák felállítási helyét a város tanácsa határozza meg és a tanács erre vonatkozó határozatához vállalkozó alkalmazkodni köteles. Ha a lámpások elhelyezésére nézve a városi tanács a felállítás folyamata alatt vagy annak megtörténte után újabb határozatot hozna, egy vállalkozó ennek azonnal köteles eleget tenni, de ily esetben az áthelyezés által okozott költségeket a város a vállalkozónak megtéríti.

5. §.

A világítási szerkezet megszakítása.

Ha akár a városi hatóság, akár ennek engedélye alapján mások oly munkákat végeztenek, melyek a vezetékek vagy világítási szerkezet megszakítását tennék szükség-

gessé, ez esetben, úgy a megszakítás, mint a helyreállítás csak a vállalkozó által teljesíthető, még pedig azon fél költségén, kinek érdekében ezen megszakítási munkálatok szükségessé váltak, illetőleg, aki azokra okot szolgáltatott. E szakasz intézkedései megfelelően alkalmazandók akkor is, ha a vezetékeknek és ezekhez tartozó felszerelvényeknek áthelyezése igényellették. Ilyen munkálatok legkésőbb 8 nap alatt befejezendők, illetve a fölcsott terület előbbeni állapotába helyezendő; ellenesetben jogosítva van a város azon munkálatot vállalkozó költségén végrehozhatni.

6. §.

Az utcai közvilágítás terve és a terület nagyságát.

A városi tanács minden év végén megállapítja a következő évre vonatkozó részletes utcai közvilágítási tervet és ezt másolatban a vállalkozónak idejében megküldi. A világítás ezen naptár szerint pontosan és rendszeres eszközöndő és a fizetés is ennek alapján lesz teljesítendő. A közvilágítási tervet a városi tanács nemcsak minden év végén, hanem évközben is megváltoztathatja, de mindig csak azon korlátozással, hogy a jelen szerződés 3. §-ában biztosított áramfogyasztás nem csökkenthető.

Zombor szab. kir. város közönsége jogosult a világításnak vállalkozó költségén leendő kiterjesztését követelni, mihelyt 100, azaz egyszáz méter hosszúságú vezetékre vállalkozónak két izzólámpa egyenként 1500 évi égési órával, vagy egy ivlámpa évenként 1200 égési órával biztosítatik. Ezen árammennyiségbe a magánosok által ezen vezetéktől elágazólag fogyasztandó áram összege is beszámítandó, ha azoknál azon égési óráösszegnek legalább fele szintén biztosítatik.

Köteles tehát vállalkozó a villamtelep akként berendezni, hogy a jelen feltételekben meghatározott izzólámpák száma 800-ra, az ivlámpák száma 12-re legyen emelhető akként, hogy a villamos fény ereje és az áramfeszültsége ez által ne csökkenjen, hanem mindenkor ezen szerződési feltételek határainak megfelelő legyen, úgy különös tekintettel azon eshetőségre, hogy a magánfogyasztók száma is szaporodni fog.

Köteles vállalkozó minden 150 utcai 16 gyertyafényű izzólámpa után egy 1200 gyertyafényű 1715 évi égési órával bíró ivlámpát díjtalanul alkalmazni.

Minden díjazandó ivlámpáért a város évi 1715 égési órát számítva évi 400 koronát fizet.

7. §.

Reukivüli világítás.

Zombor szab. kir. város tanácsának mindenkor jogában áll bármely okból a városnak a villamos vezetékekkel ellátott részében egyes utaknak a világítási tervben előre meg nem állapított rendkívüli kivilágítását a közszolgáltatásra használt világítási készülékek alkalmazásával kívánni s az esetben vállalkozó kötelezetik az e célra szükséges áramot a rendes világításnál óránként megállapított árban kiszolgáltatni. Ez iránt azonban vállalkozó legalább 12 órával értesítendő.

8. §.

A világítási megszakítása.

Vállalkozó köteles villamvilágítási telepét oly módon berendezni és oly minőségű gépeket, felszerelvényeket és vezetékeket alkalmazni, hogy mindenütt, mindenkor kellő erejű és minőségű áramot adhasson olyképp, hogy a kikötött teljes fényerő biztosítottassék. Ha azonban a villamfejlesztő telep megsérülése következtében, vagy más ismeretlen, vagy bármily okból, a közvilágítás egészen vagy részben mégis megszakítatnék, akkor a megszakítást okozó akadályokat a vállalkozó cég lehetőleg azonnal eltávolítani és egyszerűsind arról is gondoskodni tartozik, hogy az utak, utcák és terek saját személyzete által és saját költségén más megfelelő módon kivilágittassanak.

A mennyiben pedig 48 óra alatt vállalkozó a villamvilágítást nem állíthatná helyre, köteles a pótvilágítást mindaddig saját költségén eszközöltetni, míg a villamvilágítást helyre állítja, a nélkül, hogy ebbeli kiadásainak megtérítését a város közönségétől követelhetné. Az első 48 óra alatt felmerült ideiglenes világítási költségek is nyereség nélkül számítandók fel a vállalkozó részéről és semmi esetre sem haladhatják meg az ugyanannyi idő alatti villamvilágítási költségeket.

Ha azonban 30 nap folyása alatt, vis major folytán elháríthatlan akadályt kivéve, a villamos készülék teljesen helyre nem állíthatók, illetve a villamvilágítás egy hónapig szünetelne, a város a szerződést minden kárpótlás nélkül egyoldalul megszüntetnek nyilváníthatja.

szívem, lellem sőt ezt zúgák szüntelen füeim is.

Ismeretségünk mind bensőbbé vált.

Ő imádtá a művészetet a m. kir. operaháztól le, egészen a városligeti csepűrágógig.

De leginkább rajongott a rikató szindarabokért.

Nekem se kellett több!

— Ez mutatja, hogy érző szíve és lelke van — gondolám magamban — s irántami őrrítő szerelme nem csupán szalma-láng, hanem olyan, mint a Vezúv gyomrában forrongó és soha ki nem alvó tüzes láva!

(Oh, én vad-szamar!)

Egy-egy szomorú dráma után rendszeres éjfélig tartott, míg zuhógó záporoként omló könnyeit, egy dupla adag marha-paprikással, egy nagy adag birka túróval, 4 krigli bak-sörrel, 8 darab kenyérral és az Erzsébet-teri ismerősök egyik — lombbal sűrűn beárnyékolott — Buchwald-féle vaspadján pazarul szórt csókjaimmal felszáríthatán.

Denique, — boldogok voltunk! — csupán Zaplutyek úr vetett rám néha olyan szemeket, mint az őse, akinek életpályája a fűzfán nyert végbefejezést.

No de, — oda se neki!

Én az isteni Szuziért mindenre kész valék s egyetlen hő vágyam volt, őt örökre magamhoz lánczolni.

Miután azonban szent vála bennem a sejtelem, hogy az apai áldást esakís egy görcsös megyfa-pipaszár alakjában fogom kinyerhetni, megelégedőt bennem a szöktetés terve, melynek végcélja lett volna — Turóc-szt.-Márton!

Ah! de ekkor boldogságom aranyragyogású, derült kék egén, — nehéz, vészterhes felhő bukkant elő egy — harmadéves jogász alakjában, ki ugyanazon ház negyedik emeletén vett ki, egy külön bejárattal, kényelmesen bebútorozott hónapos szobát az én kényelmetlenségemre.

Ez a harmadéves, — ólomsúlyként nehezedett a szívemre és lelkemre egyaránt.

Már első találkozásunkkor szemünk pokoli villámokat szórtak s tisztában voltunk mindketten, hogy itt — vér fog folyni.

A tisztelt jogász napról-napra bizalmasabb lett az én földi-angyalommal.

Én Szuzit szeliden kérdőre vontam, de ő orkánszerű hangon esküdött mélyen tisztelt kedves papjára és forrón szeretett

drága mamájára, hogy hozzám oly hű marad mint az . . . izé . . .

Erre én megnyugodtam és még az nap este elvittem a nemzeti színházba, ahol Schiller Friczi „Armány és szerelem” című szomorujátékát adták elő.

Mindketten hatalmasan kisírtuk magunkat az állókarzaton, a minek azután dupla adag vacsora és a Buchwald-féle vaspadon tett szent fogadalmaknak ünnepélyes megerősítése lón a befejezése.

Azonban, — mind hiába!

Az igen tisztelt harmadéves jogász úr ömlengései és enyelgései hathatósabbnak bizonyultak, mint Schiller barátomnak összes szomorujátékai, az én dupla porciós vacsoráim és a vas-pados szent fogadalmak.

Szuzi meghidegült irányomban! — De én még ilyen hidegen is megtudtam volna emészteni.

A jogász úr mintegy csalétként, Szuzival mosatá vasaltatá 2 ingből és 48 darab krágliból és manzsettából álló fehérnemű stáfringját és az én földi angyalom, ez a kigyó, még maga vitte fel a jagonc lakására a tiszta ruhát!

Végem volt!

Vasuti tisztképző tanfolyam.

A Budapesten főnnálló vasuti tisztképző tanfolyamon, melynek célja és feladata azon egyének szaksterü kiképzése, kik a vasuti vállalatoknál a forgalmi, kereskedelmi és távirtdai szolgálatban mint hivatalnokok alkalmazást kívánnak nyerni, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter intézkedése alapján a f. évi szeptember hó 15-én a tizedik tanév veszi kezdetét.

Ezen tanfolyamon a következő tantárgyak adatnak elő:

1. Vasuti építmények és berendezések.
2. Vasuti távirto szolgálat.
3. Vasuti forgalmi szolgálat.
4. Vasuti kereskedelmi szolgálat.
5. Vasuti földrajz.
6. A vasutak fejlődésének története.
7. Vasuti jog- és törvényisme.
8. Vasuti számtan és könyvvitel.
9. Anyag- és áruisme.

Az előadások hetekint összesen 30 órára terjednek és d. u. 3 órától esti 8 óráig tartanak. Ezen heti 30 órában bennfoglaltnak a német- és francia nyelvi előadások, melyek közül a német nyelviok hallgatása (heti 2 óra) szintén kötelező azokra nézve, kik e nyelvtől a vasuti szolgálat szempontjából elegendő ismeretekkel nem bírnak, míg a francia nyelvi oktatásban csak az önként jelentkezők részesülnek.

Tanfolyam-hallgatókú oly egyének vétetnek föl, kik eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített másolati okmányokkal igazolják, hogy:

1. megfelelő elméleti képzettséggel bírnak,
2. 18-ik életévüket már betöltötték, vagy a tanfolyam bevégeztéig, illetve a képesítő vizsga letételéig betölteni fogják,
3. magyar állampolgárok,
4. a hivatalos magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírják,
5. feddhetetlen előéletűek, mi a tanulmányoknak netán már korább történt befe-

Boldogságom immár leáldozott! s láttam, hogy nem marad egyéb hátra, mint a hadsereg hagyományos szellemét követendő, az egyedüli üdvös és hasznos visszavonulást megfűjni!

Nota bene! egy este ott csíptem Szuzimat a jogással a lépcsőházban, a mint ez őt csókolgatál! (Oh, per amore Dei!)

És ő? . . . Ah ő . . . ő nem ellenkezett; . . . nem az, — egy cseppet sem.

Egyet fordult velem a világ!

Krrrumpli szív!! — ordítottam fel bösz tigrisként s azzal rohantam a magasba, a harmadik emeletre.

(A tisztelt jogász úr nem mert utánnam jönni, — a gyáva!)

Egy hétig az emeletek magasságát szondiroztam öngyilkossági hajlamból; — a következő két héten át nem voltam képes egy falatot sem lenyelni; — végre a negyedik héten kezdem lassan magamhoz térni, mert éreztem, hogy mégis sikerülni fog Zaplutyek Szuzi kisasszonyt szivemből örökre kitörülhetni, egy — másikkal.

jezte óta eltelt időre nézve hatóságilag megerősített foglalkozási és erkölcsi bizonyítványokkal igazolható,

6. A vasuti szolgálatra testileg is alkalmasak, minek bizonyítására a vasuti vállalatok orvosai és a közhatalosi orvosok hivatják, e részbeni megfelelő felülbírálat fõntartatván.

Mi az elméleti előképzettséget illeti, hallgatókú azok vétetnek fel, kik valamely főgimnáziumot vagy főreáltanodát vagy azokkal egyenlõ rangban álló kereskedelmi vagy katonai tanintézetet sikerrel végeztek és az előirt értségi vagy záróvizsgát megfelelő eredménnyel letették, valamint azok, kik a cs. és kir. hadsereg vagy a m. kir. honvédség tényleges állományában szolgáltak s a tényleges vagy tartalékos tisztí vizsgát sikerrel letették, ugy a számvívó hadnagyk is.

Az összes hazai főgimnáziumokon s főreáltanodákon kívül ideértendők: a bpesti, fiúmei, kolozsvári, székesfehérvári, debreceni, aradi, pozsonyi, soproni, kereskedelmi akadémiák; az újvidéki, bpesti II. VI. és IX. ker. községi, a brassói, tiszazszi-mártoni és fogarasi állami, a zalaegerszegi, pancsovai, homonnai, nagy-röcei, szombathelyi, késmárki és lippai államilag segélyezett községi, a szegedi községi, a miskolczi társulati, a nagykanizsai izraelita és a brassói gör. keleti középkereskedelmi iskolák, a Wieser-féle temesvári, a Róser és Aranyosi-féle bpesti és a Porges-féle pécsi középkereskedelmi iskolák, az alsó-kubini állami polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskolája, Zombor sz. kir. város középkereskedelmi iskolája, a zimonyi és zágrábi főreálskolákkal egybekötött 3 osztályú felsőbb kereskedelmi iskolák, a nagyváradi (nyilvános joggal fölruházott) közép kereskedelmi iskola, a keszthelyi, kassai, debreceni és kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetek, a kőrösi gazdasági és erdszeti tanintézet, a bpesti I. ker. áll. polg. isk. tanító képzõ (az ugyanott ezen intézettel kapcsolatos elemi iskolai tanítóképezdét ide nem értve), a budapesti ipariskola, a budapesti állami középipariszkola, a brassói áll. közép faipar iskola és a kassai áll. gépészeti közép ipariszkola, a főnnálló katonai tanintézetek közül pedig az 1889. évi 34. t. cz. alapján a m. kir. honvédségi Ludovika akadémiában fölállított tényleges állománybeli tisztképzõ tanfolyam! a cs. és kir. gyalogsági, lovassági és tüzérségi, hadmérnöki és utászhadapród iskolák s a korább főnnállott régi rendszerü általános tisztképzõ tanfolyam, nemkülönbben a cs. és kir. katonai akadémiák (bécshelyi katonai akadémia, a régi szervezet szerint tüzér akadémia és hadmérnöki akadémiák), katonai kollégium, katonai technikai iskolák, hadapród intézetek, tüzér, hadmérnöki, utász-iskola század, hadapródszázad és utász koriskola.

Fõlvételnek továbbá azon gyógyszerészek is, kik a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 1887. évi 35222. számú (1888. január hó 1-én életbe lépett) rendelete értelmében VI. gimnáziumi osztály elvégezése és a három évi gyakoronkoskodás után a kinevezett állami vizsgáló bizottság előtt tették le a gyakoronki vizsgát, míg ellenben azon gyógyszerészek, kik a régi rendszer szerint négy gimn. osztályt végeztek, csak azon esetben vehetők föl, ha az egyetemi gyógyszerészeti tanfolyamot is sikerrel végeztek.

Fõlvételt nyerhetnek végül azon orvosváth-szlavon gyógyszerészek is, kik a gyógyszerész gyakoronkok minõsültsége tárgyában 1889. évi szept. 22-én legfõlsõbb helyen jóváhagyott szabályzat szerint a gyógyszerészeti tanfolyamra fõlvételnek, illetve azt elvégezvén, a szigorlatokat sikerrel letették.

Önként értetik, hogy az imént körülirt készülségnél magasabbat kimutatni képes (felsõbb tanintézeteket látogatott) egyének szinten fõlvételnek, de akik huzamosb idõn, azaz több éven át tanulmányokkal már egyáltalán nem foglalkoznak, fõlveteire nem számíthatnak.

A részes vasuti vállalatok által ajánlott egyéneknek egyenlõ minõsítés mellett a magán jelentkezőkkel szemben elsõbbség adatik.

A tanév f. é. szept. 15-én kezdõdik s egyhuzamban június hó végéig tart.

A tanév befejeztével távozási bizonyítványban részesített hallgatók a hazai vasutakhoz osztatnak be és 3 hónapig tartó gyakorl. próbaszolgálat után a minden év október 10—dec. 23-ig terjedõ idõszakban megejtendõ képesítõ vizsgára bocsátatnak és e vizsgálat sikere esetén a vasuti szolgálatra képesítõ bizonyítványt nyernek.

A képesítõ bizonyítványok a magyar területén létező összes vasuti vállalatok által jogérvényeseknek tekintetnek és pedig oly hatálylyal, hogy forgalmi kereskedelmi és távirto szolgálatnál hivatalnokká csakis azok nevezhetõk ki, kik a tanfolyamon a képesítõ vizsgát sikerrel letették.

Megjegyeztetik, hogy az eddigi 9 évi tanfolyamon képesített összes hallgatók tulajdonomán mint hivatalnokok, csekélyebb részben (az utolsó két évi tanfolyamok közül) mint hivat. gyak. már is alkalmazva vannak a hazai vasutaknál.

Beiktatási díj fejében mindenki 10 frtot tartozik fizetni: a tandíj pedig 60 frtban van megállapítva.

Azok, kik szegénységük alapján a tandíj fizetés alól magukat fölmenteni kívánják, az iránt beiktatásuk alkalmával, de legkésõbb a beiktatást követõ 8 nap alatt a f. évben kiállított és hiteles adatokra támaszkodó szegénységi bizonyítványt fõlszerelt és a tanfolyam igazgatóságánál benyújtandó külön kérvénnyel folyamodhatnak.

Az egész tandíj elengedésére csak azok tarthatnak igényt, kik az értségi bizonyítványban az értségi vizsgálat tulajdonképeni tárgyából kizárólag jeles és jó osztályzatokat mutatnak föl; ellenben azok, kik az értségi tárgyak sorában elégséges osztályzattal is bírnak, a tandíj csak fele részének elengedésére számíthatnak, mindkét esetben a szegénység elõfeltételét képezvén.

A tanfolyam saját épületében célszerûen és kényelmesen van elhelyezve: külön szakkönyvtár és muzeum fölött rendelkezik és az intézetben külön orvos mûködik.

Fõlhitatnak mindazok, kik e tanfolyamba az 1896/7 tanévre fõlvételüket óhajtnák, hogy ez iránt vagy írásbeli folyamodványt nyújtsanak be, vagy személyesen jelentkezzenek.

A kollõleg fõlszerelt és bélyegzett, folyamodvány átnyújtandó vagy bérmentve beküldhetõ a tanfolyam igazgatóságához (VIII. k., Luther-u. 3. sz. Bpesten) f. évi aug. 15—30-ig, személyes jelentkezés és beiktatás pedig kezdõdik szept. 7-én és tart bezárólag szept. 12-ig,

a később jelentkezők fölvételre többé igényt nem tartathatnak.

Oly egyének, kik középtanodái tanulmányaik teljes befejezése után önkéntes minőségben tetteles haddkötelezettségüknek tesznek eleget s így csak szept. hó végéig bocsátatnak el a katonai kötelékből, föltéve, hogy a tanfolyam igazgatóságához ez iránt kellő időben folyamodnak s egyébként is a rendes kellekkel bírnak, amennyiben a megszabott hallgatói legnagyobb létszám azt megengedi, szintén föl fognak vétetni az esetben, ha kötelezik magukat, hogy a tanfolyamra legkésőbb f. é. okt. 5-én bevonulnak.

Közhirre tétetik továbbá, hogy a nyilvános rendes hallgatók közül 80 egyén a jövő tanév 9¹/₂ havi tartama alatt, tehát szept. 15-től jun. 30-ig utólagos havi részletekben egyenkint 24 forint, tehát 9¹/₂ óra 228 frtnyi ösztöndíjban részesülend, mely ösztöndíjnak élvezetében az illetők mindaddig megmaradnak, míg szorgalom, előmenetel és magaviselet tekintetében a követelményeknek teljesen megfelelnek.

A tanfolyamot jól végzett hallgatók a gyakorl. próbaszolgálat tartama (július—szept.) alatt is élvezetében maradnak ezen havi 24 frtot tevő ösztöndíjnak.

Pályázni lehet ezen ösztöndíjas állásokra a tanfolyamra történt fölvételről (szept. 3—5 táján) nyerendő értesítés után legkésőbb szept. hó 20-ig. E külön kérvény fölszerelése iránt a beiktatáskor fog megfelelő utbaigazítás adatni.

További fölvilágosítást a postadíj beküldése mellett alulírott igazgatóság készséggel megad.

Budapest, 1896. júl. hó 20-án.

A vasúti tisztképző tanfolyam igazgatósága.

Városi ügyek.

Árlejtési hirdetmény. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1896 évi január 30-án 16 szám alatt hozott és a nagyméltóságú m. kir. belügyminisztérium 1896 évi 45890 sz. a kelt rendeletével jóváhagyott határozata alapján Zomborban a városi kórház telken emelendő elmebetegek elhelyezésére szolgáló épület 3553 ft 25 kr költséggel előirányzott építkezési munkálatainak biztosítására 1896 évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor a városháza tanács termében zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik. Felhivatnak vállalkozni szándékoznak, miszerint ajánlatukat Zombor szab. kir. város tanácsához a fenti határidőig adják be. — A zárt ajánlatokhoz a fent összegezett előirányzati költség 5⁰/₁₀ a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban csatolandó. A tervek, költségelőirányzat, árlejtési és vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban betekinthetők.

Politikai hírek.

Egyházi javak leltározása. A miniszterelnök a legközelebb mult napokban rendeletet intézett Brankovics György patriarkához, melyben összes szerb egyházi metropolitai, püspöki, egyházmegyei, zárdai és hitközségi javak leltározását és felbecsülését rendeli el azon cél és rendeltetés szerint, melyre az egyházi önkormányzat keretén belül használtatnak. A leltározás befejezése a miniszterelnök 1897. évi dec. 31. napját tűzte ki azzal a figyelmeztetéssel, hogy az eljárást ellen esetben az egyház költségén állami közegek által fogja teljesíteni. A leltár három példányban veendő fel, melyeknek egyike megvizsgálás után a kormánynál ma-

rad, egy-egy pedig az egyház központi választmányának és az egyházmegyéknél fog kiadatni. Legközelebb tehát minden hitközség felhívást fog kapni a kezelése alatt álló ingatlanok, alapítványi pénzek stb. leltározására, s a leltárnak az egyházmegye úján a patriarkához való felterjesztésére. A kormánynak ez a rendelete Maria Terézia királynénak 1779. évi július hó 16-án kibocsájtott s a szerb egyház viszonyát a magyar államhoz szabályzó „rescriptum declaratorium illyricae nationis” című rendeletén alapul, célja pedig az, hogy a kormány a jövőben a szerb egyház és annak javai felett hatályosabb állami felügyeletet gyakorolhasson. Maria Terézia óta ez az első eset, hogy a kormány a leltározás foganatosítását követeli.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Dr. Vojnits István főispán Zombori László vármegyei irnokot levéltári segédde, Kekezovich János rendszeres díjnokot irnokká, Sztójits Vladimirt rendszeres díjnokká, és Csuzdi Halász Béla ideiglenes díjnokot szintén rendszeres díjnokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** Dr. Vojnits István főispán a Kármán Pál utmesterré történt kinevezése folytán megüritül kulai szolgabírói II-od irnoki állásra Szaich György kulai lakost nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vojnits Dániel bajai r. kath. plébánost és Bodroghy Gyula köz- és váltó ügyvédet a bajai állami tanítóképzőintézet igazgató-tanácsába rendes tagokká nevezte ki.

— **Jutalmazás.** A folyó évi február hó 24-én történt ó-sztapári sensatios gyilkosság, melynek áldozata Sztanicskov Gyula volt, kit műhelyében orvul agyonlőtték, ismét szóbeszéd tárgyát kezezi Ó-Sztapáron. Most ugyanis a rendőri közegek nyertek jutalmat 14 napi fáradságos éjjel-nappali szolgálatukért, melyet abban a zord időben teljesítettek. Bíró József ó-sztapári csendőrvezető 30 frtot, Vichtner Mihály ó-sztapári rendőrvezető, 50 frtot, Pálffy Gergely zombori csendőrmester és Adam, Vuits és Varsányi ó-sztapári csendőrök 20—20 frtot kaptak. Megjegyezzük, hogy az általuk kezrekerített tettest a törvényszék fölmentette az elene emelt vád alól.

— **Pályázat.** A zombori kir. törvényszék egy horvath és szerb tolmácsi állás 2 hét alatti betöltésére pályázatot hirdet.

— **Az 1848-9 honvéd egyletek orsz. központi bizottság** f. é. szeptember 11—12-én megtartandó országos honvédgyűlésre a meghívókat az egyleteknek megküldte azon hozzáadással, hogy tekintettel a millenniumi kiállításra, az igazolt honvédek részére, kik egyletüknél augusztus hó 8-ig jelentkeznek, kedvezményes vasúti utazási engedélyt kieszakóztolni iparkodni fog. Ezuttal újból figyelmeztetjük az illetőket, a miniszterelnök 7921—896 számú rendeletére, mely szerint honvéd igazolványok csak 1896 évi október hó 1-ig kiadhatók lesznek.

— **A 20 frton alóli kereskedelmi perek** jogi illetékessége ügyében egy kuriai döntvény tudvalevően teljesen megváltoztatta a helyzetet, a mennyiben e pereket a községi bírások körebe utalta. Annak idején nagy megütözést keltett, hogy az igazságügyminiszter erőszakosan akarta a kuriai döntvényt megváltoztatni s a miniszter jónak is látta, hogy visszaszívja erre vonatkozó nyilatkozatát. Most az ügyvédi és a kereskedelmi kamarák veték kezükbe a dolgot, a melyet azonban legális uton s nem erőszakosan akarják a régi helyzetet visszaállítani. Mint nekünk írják, a kassai ügyvédi kamara fogalmazta meg az erre vonatkozó memorandumot, melyet az összes ügyvédi és kereskedelmi kamarák támogatásával az országgyűlés elé fognak terjeszteni.

— **Aratók sztrájkja.** Topolyán, mint értesülünk, ugy az uradalomban, mint a többi birtokosoknál megszüntették az aratók a munkát, mondván, hogy „nem lehet vele kigyűlni.” Nagyobb részt követeltek a fáradságosabb dologért. Alkudni kezdtek s a munkások józanabb része azután ki is egyezett a gazdákkal, csakhogy ezeknek már akkora tekintélyes kárak volt, mert sok helyen kipergett a tokjából a túlerélt buza.

— **A petrovácsi néppártiak.** A néppárt központi irodája — mint az Alkotmány nagy gaudiummal jelent — 22 aláírással föl-szólítást kapott Petrováczról. A 22 polgár arra kéri a néppártot, hogy Petrováczon tartanak népgyűlést is, hogy a kupini kerületben jelöltet állítson, a ki a mellett, hogy néppárti, — *lót* legyen. Különös az a dologban, hogy ép Petrováczon van ennyire a néppárt, a hol a katolikus csak 48, ág. év. ellenben 7092 van. A fölívők a jelöltjüket 3 programpontra kötelezik: 1.) az egyházpolitikai törvény revíziójára. 2.) *kath. autonómia* létesítése és 3.) A vallásfelekezeti iskolák védelmére. — E különös hírhez bajos hozzászólni, először; mert nem tudni, kicsoda és kinék névben s hol a 22 polgár (az se biztos, hogy *polgár*) másodsor, mert *nennteliségi* valami is büzlök a dologban és harmadszor; mert az „Alkotmány” írja. Az pedig nagy czigány ott, a hol a maga lovát kell dicserni.

— **Az ujvidéki mandátum.** Ujvidékről érkezett tudósításunk teljesen aaptalannak jelenti ki a budapesti kormánypárti lapok azon közlését, mintha az ottani függetlenségi párt Visontai Soma ellen Kasits Pétert akar-nak felléptetni. Az ujvidéki ellenzéki pártok ezzel egészen ellenkezőleg már napok óta folytatják az előkészületeket Visontai Soma fogadására, ki beszámolójának elmondása végett augusztus hó 1-én Ugron Gábor és több képviselő társaságban odaérkezik.

— **A selyemtenyésztés a megyében.** Érdekes kimutatás jelent meg a selyemtenyésztésnek hazánkban való fejlődéséről. A kimutatás 1880—1895-ig tárgyalja a haladást, amelyet hazánk lakossága a selyemtenyésztés terén ért. Az egész füzetre terjedő kimutatásban előkelő helye jut vármegyéknek. A vármegyék közül, a mi nem megy meglepetés számba, *Bácsmege* áll az első helyen; a legtöbb selyem; természetű. Míg ugyanis a mi megyénk lakossága 1880—1895-ig selyemtermeléssel 3,183,882 frt 25 krt keresett, addig utána a legtöbbet Temes és Torontál megyék lakossága kereste, de már 2 millió forinttal kevesebbet.

— **Szocialisták Szabadkán.** Rigó János, Aladzsits Sztaniszo és Kozma Pál szabadkai szocialista munkások f. hó 19-én egy kérvényt nyújtottak be a szabadkai rendőrfőkapitányhoz az iránt, hogy f. hó 26-án (vasarnap) a helyb. szt. Ferencrendek temploma előtti térségen a munkás-egylet magalakítása céljából népgyűlést tarthassanak. A rendőrfőkapitány a kérelmezőket *elutasította* és mindenféle népgyűlést betiltott.

— **Az ó-becsei ujvidék-titeli vasut** nyomjelzési munkái már elkészültek. Ezek alapján a közigazgatási bejárat már nemsokára megejtik. Az egész vonal hossza 86 klmtr. lesz. Az érdekelttség a vasut ügyét hathatósan támogatja és így e vasut megvalósítása biztosra vehető. — Most folynak a tárgyalások, hogy alkalmas építési vállalkozót találjanak, mert az építést szeretnék már az őszön megkezdeni.

— **Szerb tannyelv.** Ujvidékről táviratozzák a „M. E.”-nek: A bácsmegei szerbek egy 1500 aláírással ellátott kérvényt nyújtottak be a közoktatásügyi miniszterhez, melyben azt kéri, hogy a miniszter rendelkezje el, hogy ezen a vidéken az iskolákban szerb nyelven tartassanak az előadások.

— **Földmives dalárda.** Ritkaság szám-ba megy, hogy csupa földmivelőkből dalárdát lehessen alakítani, de még ritkább, hogy az

ilyen dalára azután kifogástalanul megtanuljon egyes énekszámokat. Milovánov Lyubomir ó-becsei fiatal szerb tanító, egy hónap előtt, szerb földműves leányok és férfiakból egy dalárdát alakított és azt rendkívüli szorgalommal annyira kiképezte, hogy a szerb templomi énekeket a legszebb precizitással adják elő. A fiatal dalárda már kétszer énekelt a szerb templomban, s úgy a hívőket, mint a műértő közönséget szabatos és művészi énekével megnyerte. Az ifjú dalárda e hó 26-án Adára megy, hogy az ottani templomi ünnepélyen az isteni tisztelet magasztosságát emelje.

— A holt kéz szerzeményei. Az igazságügyminiszter — mint az Ügyvédek Lapja közli — fölhívást intézett valamennyi törvénytudós elnökéhez a holt kéz szerzeményeinek összeírása tárgyában. A fölhívás utasításul adja a törvénytudós elnököknek, hogy a hatásköre alá eső valamennyi telekkönyvi hatóságtól szerezzék be azokat az adatokat, amelyek a fölhíváshoz mellékelt kimutatás rovatainak a kitöltéséhez szükségesek s a kellően kitöltött kimutatást haldéktalanul terjesszék föl a miniszteriumhoz. Az utasítás szerint feltüntetendők mindazok az ingatlanok, melyeket a holt kéz a telekkönyvek megkészítése után szerzett. Kiténtetendő a szerzés jogcíme is: vétel, ajándék, örökség stb. A csere útján nyert ingatlanok a kimutatásból elhagyandók. Kiténtetendő továbbá az is, hogy a szerzés királyi jóváhagyással történt-e vagy anélkül. E tekintetben nem elég a telekkönyvi bejegyzés közlése, hanem a bekebelezés alapjául szolgáló okiratok adatai is felhasználandók.

(Zomborban egy jó forgalmú helyen egy borbély üzlet azonnal eladó vagy bérbe kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A mezőgazdasági statisztika.

Dr. Jekelfalussy József, min. tanácsos, az országos statisztikai hivatal igazgatója a mult évben elrendelt mezőgazdasági statisztika adatait külön könyvben kiadja. Erre nézve a következő előfizetési felhívást bocsátja ki.

Az utóbbi időben agrárstatisztika fontossága Európában egyre mértékben növekedett. Nemcsak a statisztikai érzék általános terjedésnek tulajdonítható ez, hanem a mezőgazdasági viszonyok átalakulásának is, mely a közzgazdaság emez elsőrendű ágára fokozott mértékben fordította a figyelmet.

Nálunk, hol a mezőgazdaság egész közzgazdaságunknak valódi létalapját képezi, a részletes és megbízható mezőgazdasági statisztika — a jó agrárpolitikának ez a nélkülözhetetlen eszköze — kétszeres fontossággal bír. Ez a meggyőződés bírta rá a törvényhozást, hogy áldozatot nem kímélve az 1895. évi VIII. törvényezikk által megadja az alkalmat és eszközöket egy a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő agrárstatisztika létesítésére, az évenkénti aratási adatok gyűjtése számára is biztos alapot teremtve.

A nagy összeírás munkálata a mult év végén sikeresen végrehajtott s a roppant terjedelmű, rendkívül gazdag anyag szakszerű feldolgozásával a földművelésügyi m. kir. miniszter úr Ó Nagyméltósága az országos magyar kir. statisztikai hivatal bízta meg, mely a munkálattal annyira előrehaladt, hogy a több kötetre terjedő mezőgazdasági statisztikai nagy forraszmű kinyomatása még e nyár folyamán kezdetet vesz.

A mű, a mint czíme is mutatja, nem szorítkozik a szorosabb értelemben vett Magyarországra, hanem felöleli Horváth-Szlavonorságok adatait is, és így az, egész Magyarbirtadalom mezőgazdasági viszonyainak fogja teljes és hű képet nyújtani.

Az egész sorozat öt nagy kötetből fog állni, körülbelül 840 iv terjedelemben.

Az első kötet az adatgyűjtés módszerének, az összeírás lefolyásának, tanulságainak ismertetésén kívül kötetenkint tartalmazni fogja azokat a legfontosabb adatokat, melyre úgy a közigazgatás, mint a magán használat szempontjából legnagyobb szükség van, u. m. a területet művelési ágak szerint; a hasznos házi állatok számát, a fontosabb állatnemeket ivar és kor szerint is; az igás fogatokat a vonóról megkülönböztetésével, stb.

A második kötetet egy kimerítő Gazdaczimtár képezi, melyben mindazok, kiknek gazdasága meghaladja a 100 katasztrális holdat, egyénenkint felsoroltnak, kimutatattván gazdaságuk székhelye, valamint területe művelési ágak szerint, a gazdaságban alkalmazott cselédek és fontosabb gépek és eszközök számára, továbbá az állatlétszám.

A harmadik kötet részint tudományosan feldolgozva s összehasonlító adatokkal megvilágítva, részint táblázatos alakban, az 1895. évi aratás és szűret eredményéről számol be.

A negyedik kötet az összeírás alkalmával az egyes gazdaságokról tudakolt részletes adatokat, a birtoklás jogcíme és a gazdaságok nagysága szerinti kettős kombinatóban fogja nyújtani, úgy tudományosan feldolgozva, mint táblás kimutatásokban.

Vége az ötödik kötet a községek, járáások és vármegyék általános gazdasági viszonyait megvilágító adatokat s a levont tanúságot fogja tartalmazni.

A földművelésügyi m. kir. miniszter úr Ó Nagyméltósága mind az öt kötetnek előfizetési árát, a terjedelemez képest lehetőleg mérsékelten, 20 frtban állapította meg; méltányolva azonban azt a bízgó támogatást, melyet a vármegyék és városi törvényhatóságok, a járási tisztviselők, a községek, valamint a szakkörök és egyletek tagjai a mezőgazdasági összeírás alkalmával kifejtettek, részükre külön kedvezményes előfizetési árat állapított meg, melynél fogva mind az öt kötetet 10 forinton szerezhetik meg. Kedvezményes áron fizethetnek elő: a földművelésügyi miniszterium alá tartozó összes hivatalok, intézetek és azok tagjai; az összes vármegyék és városi törvényhatóságok, járáások és községek, nemkülönben az összes vármegyék és járási mezőgazdasági bizottságok tagjai; a gazdasági tanintézetek és földművelés-iskolák és azok tanári kara, a gazdasági egyletek és körök és azok tagjai, továbbá a mezőgazdasági statisztikai számláló ügynökök és a községi (közjegyzőségi) összeíró bizottságok tagja közül mindazok, kik az összeírás alkalmával a járási főszolgabíró igazolása szerint magukat különösen kiténtették.

A megrendelések legkésőbb f. évi augusztus hó végéig az országos magyar kir. statisztikai hivatalhoz (Budapest V. ker. Akadémiai-utca 12. szám) küldendők be. A ki a megrendeléssel együtt az előfizetési pénzt beküldi, annak a mű kötetet portómentesen fognak megküldeni.

Az öt kötetes mezőgazdasági kiadvány sorozat bolti ára 40 frt. leend, miből a „Gazdaczimtár” külön 15 frton bocsátatik forgalomba.

A mű egyes kötetei részint még a folyó évben, részint a jövő év folyamán fognak megjelenni s mihelyt a sajtó alól kikerülnek, egyenkint azonnal szétküldetnek az előfizetőknek.

Kelt Budapesten, 1896. évi július havában.

A földművelésügyi m. kir. miniszter úr Ó Nagyméltóságának megbízásából:

Dr. Jekelfalussy József,

miniszteri tanácsos,

az országos m. kir. statisztikai hivatal igazgatója.

A „thanaton” és a „firkáló féreg.”

Koszorus költőnk, Jókai Mór, abból az alkalmából, hogy Kecskemérről is a szőlők

pusztulását jelentik neki, ezeket írja a Pesti Hírlap tárcarovatában:

A thanaton görök szó . magyarul azt teszi, hogy haláladó. Valóságos értelme pedig: „dohánylug.”

Ez az a csalhatatlan szer, amivel minden földfelett élő kárteknony férget egy pillanat alatt meg lehet ölni.

Több év óta próbálok a thanatonnal védekezést a barackok, szilvafélék és rózsák milliónyi levéltetű ellen, reggel még grünpán-zöld az egész fa a százezernyi bogártól, thanaton-permetezés után este terítve van a föld a fehér büröktől.

Az idén megpróbáltam a kvassziaforgács és szappan-oldattal való permetezést; nem igen akartak tőle elpusztulni az aphisok. Két-három nap múlva megint tele volt velük minden fa.

Azután megpróbáltam a naftalin fujtatóval a befűstölést. Én ugyan rosszul lettem a naftalin portul, mert az veszekedett egy illat; de a bogaraim tovább éltek tőle.

Akkor azután visszatértem a thanatonhoz. Egy doboz thanaton egy hektó vízben melegen fölhígítva egy hold szőlőre, száz gyümölcsfára elég.

Elmondom, hogy miképpen készül a thanaton. Érdekelni fogja ez nem csupán a kertészgazdákat.

A thanatont a magyar kormány készíteti olyanformán, hogy az erős amerikai dohányleveleket, amiket Virginiából, Kentuckyból behozat, szivarrá alakítás előtt kilugoztatja. Ennek az oka az, hogy a míg a magyar dohányban a nikotintartalom csak egy percent, erősebb másfel, addig az amerikai dohánylevélben hat százalék a nikotin. Ezt ilyen szűz mivoltában magyar ember el nem szija. Öt százalék nikotint tehát ki kell belőle lugozni. Ezt a dohánylugot jól elzart bádogba leszűrve, lehet kapni a királyi dohánykereskedelmi részvénytársulatnál. (Budapest, Nagyköröna-utca 25.) Egy kiló ára egy forint: ötöklos dobozban három forint.

Legközelebb a társulat ügyvezetőségénél kérdezősködtem, hogy vajjon használják-e a magyar gazdák ezt a derék övöszt? Válaszul kaptam, hogy tavaly eltek belőle két ezer dobozzal, az idén is ezren föltül.

Hát az édes kevés! azaz, hogy keserű kevés!

Ellenben aztán külföldre százezrével viszik ki a magyarországi thanatont Németországba, de különösen Kentuckyba.

Az utóbbi államban különösen arra használják, hogy a juhokat védik meg vele a szőrféregtől.

Tehát mi magyarok a Kentuckyból behozott dohánynak a lugját visszaküldjük a kentuckyaknak pengő dollároktért.

De hát mért nem főznek az amerikaiak maguk thanatont a saját dohányukból?

Azért, mert ott nincs állami dohánymonopolium, amely nekik azt a szolgálatot megtegye, aztán meg nekik tetszik az a szűz dohány, amelyet a szűzföld hat percents nikotinnal áldott meg.

A németek pedig használják a thanatont a hesszeni légynek az irtásához.

(Hát nekünk nincs hesszeni legyünk?) Egy hold buzaföldekre a hesszeni légytől megszabadítására kell tíz kiló thanaton, tíz hektó vízben fölolvastva.

Ez kerül holdankint hat forintba.

A fecskendezéshez kell egy kereken járó fecskendőgépet, hosszú kaucsuktüdővel, amivel egy ember megöntözheti a vetés-táblát, ahogy szoktuk megöntözni a kertet.

Nem lenne jó próbát tenni vele Magyarországon is? Ez kiírja a szipolyt is, úgy, mint a cecidoniát.

Jókai azután közli a kecskeméti levelet és így folytatja érdekes közléseit:

Nyilvános uton csak arra adok utasítást, hogy mit kell tenni a firkáló féreg (átközött titulus) elpusztítására?

Mint hogy a rovar olyan elővigyázó, a megtámadott szőlőtöskéket olyan távolból, amennyire a permetező gép sugarat elhat (1—1 $\frac{1}{2}$ ölnyíről), permetezzük be jól, (de jól) a főt leirt thanatonnal, ez biztos megöli a férget s ha az a földre veti magát, oda is utána megy, ott is megöli.

A Szőlészeti és Borászati lapokban ugyan e célra a valódi persapor (pyrerhtum) főzet ajánlatik. Mint írtószér, ez is csalhatalan, csak az a baj, hogy nem hamisítatlan. „Valódi” pyrethrumporhoz bajos jutni. Ellenben thanathont annyit szolgálat a magyar kormány a magyar gazdáknak, amennyi csak kell, mégis olcsó áron.

Sajnálom, hogy most ágyban kell feküdnöm, nem mehetek ki széttekinteni, hogy a saját szőlőmben nem grasszál-e ez a plága s rajtam kívül nincs-e még több firkáló féreg a tanyámon?

Az igazi diák neve pedig ennek a bogárnak: „eumolpus vitis”, s minthogy ennek a földben élő pajorja még nagyobb károkat tesz a szőlőtő gyökerein a firkálásával, mint a rovarja a leveleken és fűrtökön, ellene alaposan csakis a szénkénegezéssel lehet segíteni: csak az a jó, hogy nem kell minden évben ismételní mint a filloxeránál,

GSARNOK.

A házasság közvetítők-ről.

A. Z és V*-számára írta: Balla Jenő.

Néhány ismerősöm megharagudott rám, jóbárataim tartózkodva szólnak hozzám, s a kis Annácska legalább is két hétig rám sem fog nézni. S mindennek daczára felütött homlokom ragyogó szemeim szikrát sem tanúsítják azt, hogy bántana ez a változás. Denique is nincs okom arra, hogy sajnálkozzak a törtéteken, vagy megbántam von azt, amit mondtam. Igazam van! Önök is igazat fognak adni nekem, ha elmondom e hirtelen változás okát s az én állításomat.

Mondják meg őszintén, diszkrétiú, milyen véleményük van a házasságközvetítők-ről, s a házasságközvetítő intézetekről? Tudják mi az?

Ez egy fővárosi specialitás!

Megmondom szárazul a tény, elmondom anélkül, hogy egy szikra pesszimizmus lenne benne.

Egy olyan intézmény, a mely a szerelmi idillek ellen működik, s oly módon küzd ellene, a mely a fin de siècle minden vívmányával egyenlő értékű.

Egy oly valami, a kinek ügynökei mennyasszonyokban útnak.

En, a ki proklamált nősábitó priápb vagyok, a ki, hogy romantikus érzelmeinek

kielégítését megszerezze, még a férjes asszonyok esztét is elbolondítom kézcsók, bók és más egyéb által, a mint ezt egy nő s férfi írta egy levélben, én úgy vélekedem róla, hogy szükséges intézmény, es a modernitás elvét követve nagyon is helyes intézmény.

En uram, teremtöm, mi lenne a világ-ból, ha házasságközvetítők nem volnának? Legalább is vissza esne 2000 esztendőt a felvilágosodás korszakában.

Nem ismernők a szerelem közvetítés, a mi mindenesetre vívmány, s a mi fényes jele a haladásnak.

Vagy nem olvastak ilyen fajta hirdetést:

Menyasszonyokal.

5000 frtról 2 millió forintig való

hozománnyal

közvetít a Phönix.

Vagy nem hallottak erről semmit? Arról, hogy miben áll az egész eljárás?

Nagyon nagyszerűen egyszerű!

Erre a hirdetésre ír egy levelet, hogy ministeri hivatalnok évi 2000 forint fizetés-sel, nőstüni óhajt; egy szép intelligens, s vagy 50000 frt hozománnyal bíró leányt, vagy özvegyet kér közvetíteni.

S ekkor megindul az actió.

A közjegyzőileg hitelesített menyasszony értesítést nyer hivatalos úton, hogy X Y. halálosan szerelmes belé, s minél előbb egybe akar vele kelni az anyakönyvvezető előtt, vagy ha épen túlvallásos, hát hűséget esküdni az oltár előtt. Itt azután folytatódik egy biográfia, a melyet, ha elolvass, azt fogja találni róla, hogy igen szép, de csodálkozni is fog, a mikor Deutsch úr kijelenti.

— „Ez a kegyed életírása.”

Itt talán Töhötöm volt az ő apja, a mig tényleg talán valami vadregényes olasz városkában ringott a bőlesője. De hát ez mellékes, a fő az, hogy a leány is szerelmes lesz, s megírja, hogy a milleniumi ünnepségek miatt amúgy is szándékuk volt följönni Pestre — akkor majd közelebről megismerik a személyt illetőleg egymást.

Nemde nagyszerű!

S a legrosszabb esetben is házassággal végződik a dolog Töhötöm ő apja és 50000 forint hozomány nélkül!

Ebben áll a házasság és szerelem közvetítés, a melyet én pártolok, s a melyet velem együtt Győző barátom is helyesel.

Ez az egy ember! Ideges, beteges ez is, a jourról majdnem kidozták őt is, engem is, mikor a most elfogott Deutsch házasságközvetítő pártjára állottunk, ő mindjárt egy példát is hozott fel szavait bizonyítani. Lemondoán, fájdon kezdte, s melancholikusan végezte el. Az ügy szegény Kóka barátom állítása szerint még befejezést nem nyert, a befejezés majd kutyakorbácsal fog megtörténni.

— Van egy nagybácsi, a kinek csinos kávéháza van s magához veszi, hogy apróbb dolgokra feltűgyeljen hűgát.

A hűga — Ilonka — csinos, fru-frujt folyton rendben tartja, s ha meglátod, azt mondd rá nyíló rózsza. Ártatlan, mint a lilium!

Szerelmes lessz bele egy író ember, hire van azon a tájon, valami „könyves ház”-at szerkeszt, csinos fiú, Ilonka nem húzódik tőle, s a viszony oda fejlődik, hogy bizalmas lessz.

A „könyvesház” megbukik, a fiatal ember pedig beteges kezd lenni, az orvos fürdőbe küldi, ő engedelmeskedik, hanem még előzően bizalmas beszélgetést folytat a nagybácsival.

— Két szemed legyen a lányra. Ha visszajövök, visszakövetetem, s ha valami bántódása lesz . . . hát számolj le az életeddel.

Azzal nyugodtan elmegy. Fél év múlva visszajő, s varatlanul betoppan a nagybácsihoz.

Az zavartan kérdezősködik egészségi állapota felől, az ifjú ahelyett, hogy felelne, sorra járja a helyiséget, azután megáll a nagybácsi előtt s összeráncolt homlokkal izgatottan szól hozzá.

— Itéld meg magad most, hogy mit érdemel az ez ember, a kiről beszélni fogok.

„A. elutazik, de egy hordó mézet, a melyik már elutazása előtt is B. barátjának a lakásán volt elhelyezve, de A. tulajdonát képezte, elutazása előtt különös gondozás”-ra biz. A hordó mézet A. biztos helyen véli s nyugodt telekkel utazik el. B. barátja pedig alig várja, hogy A. magára hagyja, már régóta égető vagy gyötörte, léket út a mézes hordón es a gyönyörű minden élvezetével szűrösüli naponként azt a mézet, amit oly féltve bizott barátja gondjaira. De csakhamar, miután mar a méz edességét elsőnek es alaposan megízlelte, s barátja számára már csak a közönséges alja maradt, megjíed s a hordót elrejlí. A. epedve a hordó méz után sietve jó haza s mikor B.-től visszaköveteti mézet azon mód, érintetlenül, a hogy itt hagyta, az himezve, halmazva, más dolgokról beszélve, nem tudja előadni. Ugye megerdemli a kuryakorbácsot? No de meg is kapja!

Ez az elbeszélés élénk feltűnést keltett, s tudták jól, hogy valami alapjának kell lennie, a mely még most is érdekelt valakit.

A budai társaságok engem rohantak meg:

— Ön ügyes újságíró, vegye ki Kókától az elbeszélés értelmét.

S en meg is kérdeztem e felől s ő minden habozás nélkül világosított föl, szomorúan, leverten.

— Kedves barátom, menyasszonyodat soha se bízd nagybácsira, mert úgy lesz, mint a rossz barát, a mézet lecsokolja az ajakáról s mikor visszakered azzal válaszol, hazaküldte szüleihez a lányt, mert beteges. S mások megmondják, hogy a leány es a nagybácsi között nem is olyan hideg barátság fejlődött ki. Barátom csak azt ne tedd, hogy nagybácsira bízd menyasszonyodat, mert úgy jársz mint én!

Fájdalmasan sóhajtott, szegény! igazán szerette azt a lányt.

Önök pedig itéljék meg, vajjon menyasszonyunkat nagybácsira bízzuk-e, vagy a házasságközvetítőitől szerezzük be ebbeli szükségleteinket?

Értesítők.

Az ó-kaniszi községi finiskola az idén III. évfolyamban bocsátotta ki értesítőjét. Az értesítő bevezetése Kocsis Samu inézeti tanár millennárius ünnepi beszéde: „A honfoglalás es a magyar nemzet ezeréves élete.” Azután a felügyelő bizottság névsora es a tanítóes-tület következik. A tanítóes-tület az igazga-

tóval együtt 8 tagból áll. Az intézet az elmúlt tanévben három osztályból állott, de a beálló évben már a negyedik osztály is föllélt. A három osztályban együttvége beiratkozott (52+23+17) 92 tanuló; kimaradt 11. Az intézet megülte március 15-ét, az ezredéves ünnepet és az évzáró ünnepet.

A budapesti állami ipariskola gazdag tartalmú értesítőt bocsájtott közre a múlt tanévéről. Az értesítőt Hegedűs Károly igazgató szerkesztette. — A bevezető lapokat 12 igen érdekes fénykép díszíti, a melyek az intézetet, annak berendezését és felszerelését ábrázolják. Ezt követik a formális részek, a melyek közül a tanári személyzet rendkívüli nagy száma köti le figyelmünket. — Ez évben az intézetet 232 tanuló látogatta, a melynek túlnyomó része a gépészeti és építészeti szakosztályt látogatta.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” július hó 19-iki száma 27 képpel és külön képmelléklettel jelent meg, mely a koronának az ezredévi ünnepélyek alkalmával a királyi palotában történt elővetélet örökíti meg Roskovics Ignác zseles festőművésznök rajzában, a ki ez ünnepélyes szertartásnál jelen volt. E szám tartalmából fölemlítjük a következőket: Az ezredévi kiállításból (képekkel Morelli Gusztáv tanár fametszeti után). — Regénytár: „A bányában.” Elbeszélés, írta Kazár Emil (Goró Lajos rajzával). — „Senki fia.” Regény, írta Verne Gyula (a francia kiadás eredeti rajzaival). — „Kosciuszko.” Költemény Lampérth Gézáról. — „Kosciuszko győzelme.” Styka és Kossak körképe. (Képekkel a lengyel körképű fényképek és Styka rajza után). — „A múlt napok halottjai.” (Jules Simon, Beecher-Stowrri Harnot és dr. Kanitz Ágost arcképeivel). — „Godard kapitány léggömbje” (képekkel Koburg herceg, Goluchovszky külügyminiszter és gr. Szapáry Gyula fölszál-lásáról). — „Diszmagyar ruhás arcképeinkhez” (gróf Erdődy Ferencné, gróf Andrássy Sándorné, báró Révay Gyuláné, gróf Szechenyi Imréné, gróf Karácsonyi Aladárné diszmagyarban fölvetett fényképeivel). — „Eljegyzés József főherceg családjában.” — Ezredévi ünnepélyek. — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány. Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Az „Ujvidéki dalárda” évi jelentése. Az „Ujvidéki dalárda” közrebocsájtotta az 1895/6 és a XVII. egyleti évről, jelentését. — A kis könyvecskét Metzinger Lajos egyesületi titkár állította össze a következő tartalommal: 1. Jelentés az „Ujvidéki Dalárda” 1895/6. évi működéséről. 2. Az egyet-pénztárának eredmény kimutatása 3. A különféle tagok névjegyzetének föltüntetése és végül egy néhány köszönő szó az egyesület elnökéhez, Bruck Ferenchez az egyetelőre haladása körül szerzett érdemeiért. —

A közegészségügy és gyógyszerészet reformja. Nem annyira érdekes, mint inkább közhasznú a könyv, mely a fenti címmel egy vidéki könyvpiacra, Győrött, megjelent könyvnek szerzője dr. Molnár Antal uradalmi orvos. — Molnár könyvében, a reform bizottságnak a közegészségügyi szolgálat reorganisatiójára tett javaslatát fejtegeti. A közhasznú könyvecskét Rainer Miksa árusítja Győrött. Ára 1 korona.

Szerkesztői üzenetek.

Felső keresk. iskola hallgatói. Panaszkodunk méltányosnak tartjuk, csakhogy

most már azért sem közölhetjük, mert a dolog rég történt. Segíteni most már úgyse lehetne a dolgon. Aztán meg nem is oly égbekiáltó az az ügy, mint azt önök hiszik.

Nyiltér.*)

Krondorfi savanyúviz.

Stefánia trónörökösne forrás.
kitűnő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.

Zomborban: Strilich Zsigmond és Tóth Ernő kereskedőknél kapható.

*) E rovat alatt a közletekért nem vállal felelősséget, A szerk

Hirdetések

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak ingyen és bérmentve. Dus tartalmu mintakönyv, a melyen még nem létezik, szabóknak bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék

Peruvien és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek cs. és kir. fiztviselő egyenruhákra, továbbá a rokkantak, tüzoltók egyenruháira, kocsiáthuzat, loden-szövet vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet, utazó plédék 4—14 frtfg stb.

Dicséretes, becsületes, tartós, tiszta gyapot, szöveteket, melyek alig ütnek meg a szabónak fizetett árat, ajánl

Stikarofsky János,

BRÜNNBEN.

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben.

Szétküldés utánét mellett.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA RIZSPOR.

Az arcbőr szépitése és finomítása. Legelőgansabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rozsa-szín vagy sárga. Vegyileg megvizsgálva és ajánlja dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toilette, szappan és illatszergyár Bécs 1. Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatsz., drogu- és gyógyszerárakban, valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger A. és S. és Teltsch Gáspár keresk. czégeknel.

A Zombori Export-gőzmalom részvénytársaság egy fizetési gyakornokot lehetőleg azonnali belépésre alkalmaz.

Ajánlatok az igazgatóságnál nyujtandók be.

Millenniumi-szálloda

Budapest, VII., Aréna-út 58-ik szám.

A kiállítási terület átellenében.

Poloskamentes, új épület, parket-tirozott utcai szobákkal, fürdőszobákkal. A legolcsóbb kényelmes vendégszobák Budapesten. Ugy egyes ágyak, mint külön szobák egyesek, családok, valamint csoportok részére mindig biztosan kaphatók. Levélbeli vagy távirati megrendelések czimzendőek:

„Olcsó lakás” Aréna-ut 58. Budapest.

Első Alföldi Papir-Kárpit Raktár.

Első Alföldi Papir-Kárpit Raktár.

Raktár tartunk mindennemű kül- és belvárosi papir-kárpit kiállítások, szettekben, legfőképpen kivitelnek szántjuk, jóállás mellett. Egy teljes szobát kárpitozása 16 frttól kezdve.

Delavilla és Caha

kárpitok és díszítők Szegeden, Kelmén-utca 5. sz.

Erdőháziunk teljes lakberendezésnek, mindennemű szobákba, világ munkákat. Nagy raktár kesz parnizott butor, vaszon görögüjnyök szabadalmazott gépjelűzetű, ablakredény és fa-görögüjnyök. Madracok és szalmazsákok a legjobb kivitelben.

Ujdonság!

Drapériák tapaccsal, jóval tartósabb a szövetei, különösen kávéházak és társasági szobák részére igen ajánlható. Minak bérmentve. A minőségük visszaküldését bérmentve kerjük.

Első Alföldi Papir-Kárpit Raktár.

Első Alföldi Papir-Kárpit Raktár.